

FACTSHEET

Novela zákona o pobytu cizinců

O co se jedná

- Novela přináší změny ve třech oblastech: 1) změny v pobytech občanů Velké Británie v souvislosti s Brexitem, 2) implementaci nařízení ETIAS týkající se občanských průkazů a dalších dokladů, 3) zhoršení postavení nesezdaných párů občan ČR/EU – cizinec a některých dalších rodinných příslušníků českých občanů a občanů jiných států EU, kteří jsou zcela závislí nebo vyživováni občanem ČR/EU (někdy se hovoří o „vzdálených rodinných příslušnících“, důvodová zpráva hovoří o „oprávněných osobách“)

K čemu máme výhrady

- **Zhoršení postavení partnerů a vzdálenějších rodinných příslušníků občanů ČR a EU**
  - **Cíl navrhovaných úprav:** Zhoršení postavení nesezdaných párů občan ČR – cizinec a některých dalších rodinných příslušníků českých občanů a občanů jiných států EU, kteří jsou na občanství ČR/EU závislí nebo jím vyživováni
  - **V čem jsou návrhy problematické:** Návrh zavádí nové kategorie **rodinných příslušníků občanů EU s různým procesním i hmotněprávním postavením**. Zatímco rodinný příslušníci dle § 15a odst. 1 a 2, tedy zejména manželé či děti občanů EU a ČR, si zachovávají stávající právní status, postavení takzvaných oprávněných osob, např. partnerů a partnerek či dalších osob závislých na výživě či zdravotní péči občanů EU a ČR, definovaných v § 15a odst. 3 se v několika oblastech zhorší. Obzvláště problematické jsou následující návrhy:
    - Po dobu řízení o žádosti bude moci rodinný příslušník pobývat na území pouze do okamžiku oznámení rozhodnutí v prvním stupni (tedy ne po dobu odvolání);
    - Rodinní příslušníci nebudou moci pobývat na území bez víza v případě, že oprávněná osoba pobývá na území s občanem EU/ČR a vypršela jí platnost krátkodobého víza;
    - Nově bude zavedena povinnost k žádosti o povolení k pobytu doložit doklady prokazující úhrnný měsíční příjem rodiny;
    - Tzv. oprávněné osoby nebudou pro účely správního vyhoštění pokládány za rodinné příslušníky občanů ČR/EU
  - **Stanovisko Konsorcia: zásadně negativní, doporučujeme zařadit návrhy posl. Čížinského, které předložil v pozměňovacím návrhu č. 7606 a které výše zmíněné body z novely vyjímají**
- **Přijatý původní pozměňovací návrh posl. Růžičky**
  - **Cíl pozměňovacího návrhu:** reakce na judikaturu soudů u řízení o změně zaměstnavatele, zhoršení postavení osob bez státní příslušnosti
  - **V čem je návrh problematický:** Přejímá pouze část právní úpravy z novely zákona o azylu a pobytu cizinců ([sněmovní tisk 1033](#)), nedostatečně materii řeší a omezuje soudní přezkum ze strany NSS v řízení na letišti. Návrh je zbytečný, v rozporu s mezinárodním právem a protiústavní.
  - **Stanovisko Konsorcia: zásadně negativní, doporučujeme z návrhu zákona příslušné body odstranit**
- **Nepřijatý PN posl. Třešňáka, Kopřivy, Čížinského**
  - **Cíl pozměňovacího návrhu:** Začlenění dětí cizinců s dlouhodobým pobytem do veřejného zdravotního pojištění. Pojistné za děti budou hradit rodiče.
  - **Stanovisko Konsorcia: Pozměňovací návrh podporujeme.**
- **Přijatý původní pozměňovací návrh posl. Adámkové a posl. Janulíka**
  - **Cíl pozměňovacího návrhu:** Zavedení monopolu Pojišťovny VZP na poskytování povinného komerčního pojištění pro cizince po dobu 5 let.

- **V čem je návrh problematický:** Povede k omezení hospodářské soutěže a k pravděpodobnému zdražení pojištění. Návrh také představuje jakousi smluvní síť komerčního pojištění, povede ke zvýšení cen pojistného bez záruky vyšší kvality pojištění. Návrh neobsahoval analýzu dopadů. Negativní stanovisko k návrhu vyjádřilo Ministerstvo financí, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo vnitra, Hospodářská komora a Česká asociace pojišťoven.
- **Stanovisko Konsorcia: zásadně negativní, doporučujeme z návrhu zákona příslušné body odstranit**